

Калховник

Лездны ВКП(б) Сыктывдинса Рајком да Рајсполком

№ 10 (193) || Февраль 3-օд лун, 1937 во. || Соньыс 10 ур

ССР Сојузса пышкօс делօјас куза Народнօј Комиссар Н. I. Жеов јортлы государственнօј безопасност куза генералнօј комиссарлыг званіје сетօм јылыс

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитетлօн шуօм

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитет шуօ:

ССР Сојузса пышкօс делօјас куза Народнօј Комиссар Николај Иванович Жеов јортлы присвоитны государственнօј безопасност куза генералнօј комиссарлыг званіје.

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитетын председател **М. Калинин.**

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитетын секретар **I. Акулов.**

Москва, Кремль, 1937-օд вога јанвар 27-օд лун.

ССР Сојуз Оборонаса Народнօј Комиссарлы военнօ-воздушнօј вынјас куза заместител јылыс

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитетлօн шуօм

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитет шуօ:

1. Лесдны ССР Сојуз Оборонаса Народнօј Комиссарօс военнօ-воздушнօј вынјас куза вежыслыг должност, сїјօ-жօ—РККА-са военнօ-воздушнօј вынјас вылын началник.

2. Вынсдны ССР Сојуз Оборонаса Народнօј Комиссарлы военнօ-воздушнօј вынјас куза вежысдн да РККА-са военнօ-воздушнօј вынјасын началникօн мօд рангса командарм Јаков Иванович Алксніс јортօс.

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитетын председател **М. Калинин.**

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитетын секретар **I. Акулов.**

Москва, Кремль, 1937-օд вога јанвар 27-օд лун.

ССР Сојуз Оборонаса Народнօј Комиссарлы морскօј вынјас куза заместител јылыс

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитетлօн шуօм

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитет шуօ:

1. Лесдны ССР Сојуз Оборонаса Народнօј Комиссарօс морскօј вынјас куза вежыслыг должност, сїјօ-жօ—РККА-са морскօј вынјасын началник.

2. Вынсдны ССР Сојуз Оборонаса Народнօј Комиссарօс морскօј вынјас куза вежысдн да РККА-са морскօј вынјасын началникօн флотын первој рангса флагман Владимир Митрофанович Орлов јортօс.

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитетын председател **М. Калинин.**

ССР Сојузса Централнօј Исполнителинօј Комитетын секретар **I. Акулов.**

Нօшта јонжыка топօдчыны ленинскօј партіја гօгօр

Верховнօј Суд Военнօј Коллегијалыс параллельнօј троцкістскօј центрин—Пятаков, Радек, Сокольников, Серебряков да мукօд составօн вօчօм пріговор јылыс рафіо пыр кывлօм бօрын Нувчім заводса ужалысјас ошкօны тајօ вескыд пріговорօс, кодօс сетօма Совет Сојузса 170 мільона јօзјас вօлабн. „Налы—банфітјаслы, јօзјас врагјаслы, рѳінаса ізменникјаслы абу места мїјан социалистическօј му чужօм бан вылын“—шудны аслас резолюціјаын.

Контрреволюціоннօј троцкістскօј банфітјас: Пятаков, Радек, Сокольников да мукօд,—зілісны фашистјас отсօгдн путкылтны Советскօј правителствօс, сувтօдны капиталистлыс власт да бара лѳсѳны важја курыд, сօкыд олօм—без-

работїца да експлоатаціја.

Оз удајчы гаѳина троцкістјаслы некор пօртны асыныс пѳж мօвпјассօ!

Мї Нувчім заводса ужалысјас кօсјысам нօшта вылօжык кыпօдны революціоннօј суслун, нօшта вылօ кыпօдны ужын асыным ѳдјас стахановскօј двїженіје паскօдօм поѳ вылын, планјас соѳтօддн да срокыс вожжык тыртօм могыс.

Мї заводын ужалысјас кօсјысам нօшта топѳджыка суртчыны ВКП(б) ленинскօј штаб гօгօр да Сталин јорт гօгօр, код руководство улын лої перјѳма шуда да гажа олօм мїјан Советскօј страна са ужалыс јօзлы.

Мѳд олас ставсојузса коммунистическօј партіја да сылօн штаб Ленинскօј ЦК!

Троцкістскօј звер шојјас дїнօ великօј гневօн тырօмаօс сօлօмјасыс уна да с мїллон ужалыс јօзлօн.

Вуштыштны му чужօм вылыс троцкістскօј гаѳинаօс,—со великօј јօзлօн օтсօгласа корօмыс.

Антісօветскօј троцкістскօј центр вылын процесс

Јанвар 24-օд лунга асја заседаніје Подсудимօј Радекօс допроситօм

Радек показаніјејасыс ердօдօ, мї партіјаօ бօрсօ сїјօ воїс двуршникօн да ссылкаыс воѳм бօрын регыд мыгты бօр сувтօдіс асыс троцкістскօј јїтօдјассօ да полїтика кореннօј вопросјас куза і воѳ вылօ кутї сулавны троцкістскօј віз вылын.

Вышинскїј јорт вопрос вылօ, кодкօд троцкістјас пїыс подсудимօј кутїс јїтօдсօ, Радек вочавїѳ: — Ме вօлі јїтчօма дружбаօн Мрачковскїјкօд, важысан вօлі јїтчօма дружбаօн I. Н. Смирновкօд, кутї јїтօд дрејцеркօд да сылы матыса отсавыс Гаевскїјкօд, не сорнїтны-кօ-нїн менам важса аслам личнօј другјас јылыс, кодјаскօд ме пыр кутї јїтօд,—Пятаковкօд Преображенскїјкօд, Смілгакօд, Серебряковкօд.

Вышинскїј: Кор ті кывлїнны օтутја центр јылыс да сїјօ уж јылыс?

Радек вїсталօ, мї сїјօ тѳмалїс օтутја центр котыртчօм јылыс Троцкіјсан пїсмօыс 1935-օд воын. Троцкіј гїжїс сылы, мї „тышкыс вужїс выл фаѳїс і мї тајօ фаѳїсас вылыс сыын, мї лїбօ мїјандс бырօдасны Сօветскօј Сојузкօд օтлаын, лїбօ колօ сувтօдны вопрос вескօдлօмсօ вештօм јылыс“.

Вышинскїј јорт вопрос вылօ, кыѳї Радек прїмїтїс Троцкіјлыс тајօ пїсмօсօ, сїјօ вочавїѳ, мї та бօрын шуїс сувтны сօветскօј власткօд тыш туж вылօ, террор туж вылօ.

Воѳ Радек прїзнајтօ, мї сылы Кїровօс вїтօз јона-на воынжык вօлі тѳдса зїновјевецјасан тајօ покушенїјесօ дастօм јылыс. Тащօм-жօ покушенїје дастїсны і троцкістјас, і тани тѳдчана роль ворсїс ачыс Радек, Ленинградын террорїстическօј группа котыртчօм могыс асыс мортօс—Прїгожинօс сетօмօн. Тѳдіс сїјօ і сы јылыс, мї зїновјевецјас террорїстическօј ужօн вескօдлїс Бакајев, кыѳї і Мрачковскїј троцкістјас организацијаын, а Москваын вескօдлїс Рејнголд.

Радек прїзнајтօ сїз-жօ, мї сылы тѳдса вօлі Украинаын, Сїберын, сонвывса Ростовын, Грузїјаын, Тулаын террорїстическօј группас котыртчօм да сушществутօм јылыс.

Вышинскїј: Кушчօм конкретнօј фактјас ті верманнїд вїставны правօјјас группакօд јїтօдјас јылыс вопрос куза.

Радек: Ме јїтօдсօ кутї сօмын Бухарїнкօд, Томскїјօс ме аззылі сօмын 1933-օд воын, кор сїјօ вїсталїс зев јօс формаын партіја пїшса положенїје јылыс.

Вышинскїј: Кушчօм сорнїјас вօліны тїјан Бухарїнкօд?

Радек: Ме сылыс јуалї: „Тї сувтїннїд террорїстическօј туж вылօ“? Сїјօ вїсталїс: „да“. Кор ме сылыс јуалї, кօді вескօдлօ тајօ делօнас,

сїјօ вїсталїс Угланов јылыс і нїм тїс ассօ, Бухарїнօс.

Вышинскїј: Воѳ кушчօм сорнїјас тїјан вօліны?

Радек: Воѳ мї сорнїтїм Кїровօс вїѳмыс последствїјејас јылыс. Мї воїм убеѳенїјеѳ, мї тајօ убїствօыс ез сет сїјօ резултатјассօ, кодјасօс сыыс вермїсны вїдчысны вїѳмсօ котыртысјас. Сїјօ ез оправдајт ассօ, ез ло ЦК куза кучкօмօн, ез кыпօд сочувствїје јօз массајасын, кыѳї чајтлїсны троцкістјас-зїновјевецјас, а мօдарօ, ужалыс јօз массајас јонжыка օтутчїсны ЦК бердօ, сїјօ вайօдіс уна зїновјевецјасօс да троцкістјасօс арестујтօмօ. Бухарїн меным јуѳртїс, мї центрас налօн унаѳн мօвпалօны, мї вօлі ескօ легкомыгліјеѳн да малодушїјеѳн Кїровօс вїѳм резултатјас поѳув вылын воѳшсе օткажїтчыны террорыс, мї мօдарօ, колօ вужны планомернօј, воѳыв лѳсօдчօм серјознօј тышօ, партїзаншцінасан—планѳвօј террорօ. Тајօ вопрос кузаыс ме сорнїтї 1935-օд вога јулын і Бухарїнкօд, і Пятаковкօд, і Сокольниковкօд.

допросыс воѳ тыѳвтчօ, мї группѳвօј террор котыртчօм могыс троцкістскօј центрлօн вօліны зїлօмјас террорїстическօј группасօн вескօдлօмсօ օтутѳм куза. Сени вескօдлїсօн вօлі шуѳма їндыны дрејцерօс.

Троцкікօд перепїска соѳержанїје јылыс Вышинскїј јортօн сетօм вопрос вылօ вочавїѳгօн, Радек вїсталօ:

1934-օд вога пїсмօын Троцкіј сувтѳдօд вопросօ таѳї: Германїјаын власт дїнօ фашизмօн воѳм вужсаныс вежօ став обстановкасօ. Сїјօ вїсталօ, мї матысса кадօ быѳ лоѳ војна. Троцкіј оз сомневаетчы, мї тајօ војнаыс вайօдас Сօветскօј Сојузօс пораженїјеѳ. Тајօ пораженїјеыс, гїжїс Троцкіј, лѳсօдас реалнօј обстановка блокн власт дїнօ воѳм вылօ, і таыс сїјօ вօчїс вывод, мї блок заинтересујтчօма столкновенїјејас јѳмօмօн. Троцкіј їндылїс тајօ пїсмօас, мї сїјօ лѳсօдіс контакт кушчօмкօ салне-Восточнօј да кушчօмкօ Средне-Европеејскօј государствожаскօд, мї сїјօ тајօ государствојасса офїціознօј кругјаслы вѳссօн вїсталїс, мї блок сулалօ накօд сѳелка поѳув вылын і да с економическօј да террїториалнօј характера ыжыд уступкајас вылօ. Сїјօ корїс пїсмօын, медым мї Москваын испѳлзујтїм поѳанлун сїјօ государствојасса представителјаслы мїјанлыс сօгласїјеѳс та куза подтврѳдїтօм могыс.

Пїсмօын, кодօс мѳдѳдѳма Троцкіјлы Ромм пыр, Радек вочавїѳїс, мї центр і личнօ сїјօ ошкօны

